

Список використаних джерел

1. Дослідницькі та інноваційні стратегії розумної спеціалізації (RIS3) в контексті політики регіонального розвитку в Україні. Режим доступу: <https://smallpdf.com/ru/pdf-to-word>

УДК 331.5:351

Немченко Т.А., асистент
Центральноукраїнський національний технічний університет
(м. Кропивницький, Україна)

СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Реалії сьогодення пов'язані із посиленням глобалізаційних, а також інноваційно-інтеграційних процесів, тож характерним для світового суспільства є спрямованість на забезпечення сталого розвитку, що передбачає гармонізацію економічного, соціального та екологічного його компонентів. Міжнародний досвід свідчить, що, враховуючи концепцію даного процесу, який має бути спрямований перш за все людину та здійснюватися у результаті соціально-трудової діяльності за допомогою використання її ресурсу, сталий розвиток можливий лише за безпосереднього впливу на трудовий та соціальний потенціал суспільства.

В контексті Євроінтеграції для забезпечення розвитку національної економіки Україна має спиратися на світовий досвід раціонального управління, який наразі сконцентрований на ефективному використанні та розвитку трудового потенціалу.

Актуальність проблематики соціального розвитку трудового потенціалу пов'язана, перш за все змінами, обумовленими глобалізацією та цифровізацією суспільної діяльності, які впливають і на процеси трудової та соціальної діяльності. Мова йдеться про зміну системи цінностей працівників, коли на передній план виходить задоволення нематеріальних потреб, зокрема самореалізації та соціальних, культурних, духовних та комунікативних інтересів. Зазначимо і про зміну характеру праці в країнах з розвинутою економікою, де все більше зміщується акцент на використання інтелектуальних знань, збільшення частки ринку послуг та зниження обсягів фізичної праці [1].

З іншого боку під впливом глобалізаційних процесів відбувається розширення соціально-трудового простору працівника, що пов'язано із зниженням потреби жорсткої регламентації трудової діяльності. За таких умов відбувається трансформація взаємовідносин між працівниками, що вимагають постійної взаємодії у процесі трудової діяльності, заснованої на довірі, відповідальності, формуванні духу злагоженості у колективі та вміння працювати в команді. В той же час підкреслюються і особисті вміння та навички індивіда, що зумовлює формування залежності соціального статусу особистості від її стану здоров'я, рівня освіченості та загального трудового потенціалу [2].

Ще одним фактором зміни вектору трудової діяльності є зниження соціальної залежності працівників від соціально-професійного середовища, а також зростання професійної мобільності населення, що втілюється у формуванні нових форм зайнятості: фрілансу, заключення короткострокових трудових контрактів, самозайнятості, тобто поширення зайнятості без соціальних гарантій. Зокрема, йдеться про формування та розповсюдження в соціумі такого явища як «прекаріат». Автори Амоша О.І., Новікова О.Ф. та Хандій О.О. зауважують, що його утворення та поширення зумовлене, насамперед, відокремленням значних соціальних груп не лише від результатів трудової діяльності, але і від усього суспільства в цілому. Даний прошарок суспільства характеризується нестійким соціальним становищем, нестабільністю доходів, зневірою у власних силах та суспільній підтримці, втратою перспектив до росту та зниженням соціального статусу. Вчені відносять до даної

категорії населення зайнятих на тимчасовій або епізодичній роботі; в тіньовому секторі економіки; безробітних; зайнятих запозиченою працею; фрілансерів; частину мігрантів; людей, які перебувають на стажуванні та частину студентів. Результати розповсюдження прекаріату виявляються у зростанні соціальної нерівності, соціального напруження в суспільстві, а також збільшенні обсягу незахищених або слабо захищених верств населення. Особливістю даного процесу виступає можливість його формування в усіх прошарках суспільства, що негативно впливатиме на формування та розвиток як трудового, так і соціального потенціалів [2]. Все вищезазначене зумовлює актуальність розгляду розвитку трудового потенціалу під кутом зору впливу соціальних факторів на даний процес.

Відповідно соціальний розвиток трудового потенціалу є процесом якісної зміни властивостей людини до праці, що виявляються в сукупності її компетенцій, вмінь, знань, що спричинені соціальними факторами. Результатом соціального розвитку трудового потенціалу виступає покращення добробуту суспільства та зміцнення позицій національної економіки завдяки поширенню соціальної згуртованості, солідарності та зниженню соціальної нерівності та напруженості.

Саме соціальний розвиток трудового потенціалу є відправною точкою формування засад соціальної відповідальності та формування соціального капіталу працездатною частиною населення, що є основоположною умовою економічного піднесення та зростання рівня суспільного добробуту. Тобто, саме соціальний капітал виступає чинником розвитку економічної системи за рахунок значного впливу на умови життя та здоров'я населення, якості освіти, рівня державного управління та довіри до неї соціуму, показників інноваційної, інформатизації та урбанізації, рівня громадської безпеки та криміногенної ситуації, інвестиційної привабливості, тощо.

Відповідно, каталізуючий вплив соціального фактору у формуванні та розвитку трудового потенціалу посилює результат від втілення накопичених можливостей до трудової діяльності та створює передумови до підвищення ефективності використання людських ресурсів, що в свою чергу визначає, поряд із іншими факторами конкурентоспроможність країни на міжнародному рівні.

Список використаних джерел

1. Levchenko O., Nemchenko T., Nemchenko T. Prospects for development of labour potential of industrial cluster on the basis of social responsibility. Strategies for sustainable socio-economic development and mechanisms their implementation in the global dimension : collective monograph : in 3 Vol. / ed. M. Bezpartochnyi. Sofia : St. Grigorii Bogoslov, 2019. Vol. 3. P. 89-98.

2. Соціальні та трудові чинники сталого економічного зростання: можливості й механізми активізації: монографія /О.Ф. Новікова. О.І. Амоша. Л.Л. Шамілева та ін. НАН України. Ін-т економіки пром-сті. Київ. 2020. 464 с.

УДК 35.077.2

Панасенко Н.Л., к.е.н., доцент
Полтавська державна аграрна академія
(м. Полтава, Україна)

ЕЛЕКТРОННИЙ УРЯД ТА ЦИФРОВІЗАЦІЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

На сьогодні всі сфери життєдіяльності людини пов'язані з інформаційними технологіями. Ефективні моделі сучасних бізнес-процесів неможливо побудувати без використання інформаційних технологій. Активне впровадження цифровізації у систему управління державою та в усі сфери господарської діяльності суб'єктів господарювання дає можливість реалізувати намічені цілі розвитку держави згідно із вимогами міжнародних угод